

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

KARTA USŁUG

KU-ŚR-03 – wersja nr 9

MIEJSCE ZAŁATWIENIA SPRAWY:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcucie, ul. Piłsudskiego 9, 37-100 Łańcut
Dział Świadczeń Rodzinnych

tel. (17) 225 33 25, fax (17) 225 61 67, adres e-mail: mops@mopslancut.pl

godziny pracy: poniedziałek – piątek od 7:00 do 15:00, w każdą środę dyżur do godz. 17:00

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 390 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r., poz. 519 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.),
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1340),
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481),
6. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1429).

SPOSÓB ZAŁATWIENIA SPRAWY:

Przez wydanie decyzji administracyjnej.

WYMAGANE DOKUMENTY:

1. Wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.
2. Dokument stwierdzający tożsamość osoby ubiegającej się o specjalny zasiłek opiekuńczy (do wglądu).
3. Orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności (do wglądu).
4. Zaświadczenie lub oświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym.
5. Dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
 - a) oświadczenie wnioskodawcy o dochodach swoich albo członka rodziny osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, w przypadku osiągania innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - b) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, w przypadku posiadania gospodarstwa rolnego,
 - c) umowę dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
 - d) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
 - e) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, w przypadku zasądzonych alimentów,

f) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,

g) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:

– zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
– informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,

h) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,

i) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany – w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,

j) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

6. W przypadku cudzoziemca karta pobytu, decyzja o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy – zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;

7. W przypadku ubiegania się przez wnioskodawcę o objęcie ubezpieczeniem:

a) społecznym – należy dołączyć oświadczenie o posiadanych okresach ubezpieczeniowych składkowych i nieskładkowych uprawniających do emerytury,

b) społecznym i zdrowotnym – konieczne będzie wypełnienie następujących druków zgłaszających do ubezpieczenia:

- ZUS-ZZA – zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/zgłoszenie zmiany danych,
- ZUS-ZCNA – zgłoszenie danych o członkach rodziny, dla celów ubezpieczenia zdrowotnego,
- ZUS-ZUA – zgłoszenie do ubezpieczeń /zgłoszenie zmiany danych osoby ubezpieczonej,
- ZUS-ZIUA – zgłoszenie zmiany danych osoby ubezpieczonej.

Druki te można otrzymać w MOPS w Łańcucie.

W przypadku, gdy okoliczności sprawy mające wpływ na prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wyżej wymienione, pracownik Działu Świadczeń Rodzinnych może domagać się takiego dokumentu.

OPŁATY:

Nie podlega opłacie.

TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY:

Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

TRYB ODWOŁAWCZY:

Stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie za pośrednictwem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łańcucie w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Skutkiem zrzeczenia się odwołania jest niemożność zaskarżenia decyzji do organu odwoławczego i wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

INFORMACJE DODATKOWE:

1. Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, w sprawach o specjalny zasiłek opiekuńczy, do którego prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 r.

Osoby, którym przed dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym, albo od dnia wejścia w życie tej ustawy, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu do 31 grudnia 2023 r., zachowują, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane, z uwzględnieniem art. 63 ust. 3 i 4 (art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym).

Osoby, o których mowa w ust. 2, zachowują prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie, nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach określonych w zdaniu pierwszym jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym).

Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach określonych w art. 63 ust. 1–3 ustawy o świadczeniu wspierającym, przysługuje również po upływie okresu zasiłkowego w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych, na który prawo zostało przyznane, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy (art. 63 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym).

2. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

3. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na okres zasiłkowy.

4. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł.

5. Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki, uważa się dochód następujących członków rodziny:

1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) rodziców osoby wymagającej opieki,
- c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
- e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–d, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia - z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz;

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) małżonka osoby wymagającej opieki,
- c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia - z tym, że do składu rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

6. Ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, organ właściwy zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie

z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu weryfikacji okoliczności dotyczących spełniania warunków przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

7. Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,

b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,

c) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

8. O każdej zmianie, mającej wpływ na prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, w tym również o przypadku wyjazdu członka rodziny poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej należy niezwłocznie powiadomić organ wypłacający świadczenie.

9. Zgodnie z art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, kwoty przysługującego na podstawie przepisów dotychczasowych specjalnego zasiłku opiekuńczego – podlegają weryfikacji w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu dotychczasowym.

10. Zgodnie z art. 63 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli osoba wymagająca opieki ma przyznane prawo do świadczenia wspierającego.

Postępowanie z wniosku o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w oparciu o przepisy obowiązujące do 31 grudnia 2023 r. podlega zawieszeniu, a wypłata przyznanego specjalnego zasiłku opiekuńczego podlega wstrzymaniu w przypadku, gdy osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej reprezentowania złożyły wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego (art. 63 ust. 7-10 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym).

Za nienależnie pobrany specjalny zasiłek opiekuńczy o którym mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu do 31 grudnia 2023 r., uważa się zasiłek wypłacony za okres, za który osoba wymagająca opieki otrzymała świadczenie wspierające (art. 63 ust. 11 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym).

11. Zgodnie z art. 63 ust. 12-14 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym:

W przypadku śmierci osoby wymagającej opieki, osoba pobierająca na podstawie ust. 1–4 specjalny zasiłek opiekuńczy zachowuje, do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił zgon osoby wymagającej opieki, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, chyba że zgon osoby wymagającej opieki nastąpił przed dniem 1 stycznia 2024 r.

Osoba pobierająca na zasadach określonych w ust. 12 specjalny zasiłek opiekuńczy nie traci prawa odpowiednio do:

1) świadczenia rodzicielskiego, o którym mowa w art. 17c ustawy o świadczeniach rodzinnych;

2) dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych;

3) świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, albo zasiłku dla opiekuna, pomimo podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub ustalenia tej osobie prawa do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku

przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę pobierającą, na zasadach określonych w ust. 12, świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, albo zasiłek dla opiekuna.

SPORZĄDZIŁA:

Małgorzata Cwynar – Inspektor ds. świadczeń rodzinnych

SPRAWDZIŁ:

Dominik Cebula – Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych

ZATWIERDZIŁ:

Marek Rupar – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łańcucie

OSTATNIA AKTUALIZACJA:

Styczeń 2024 r.